

14.78x29.41	31	4	עמוד	קטן	08.06.2012	32516875-7
אמנון יצחק רב - 21113						

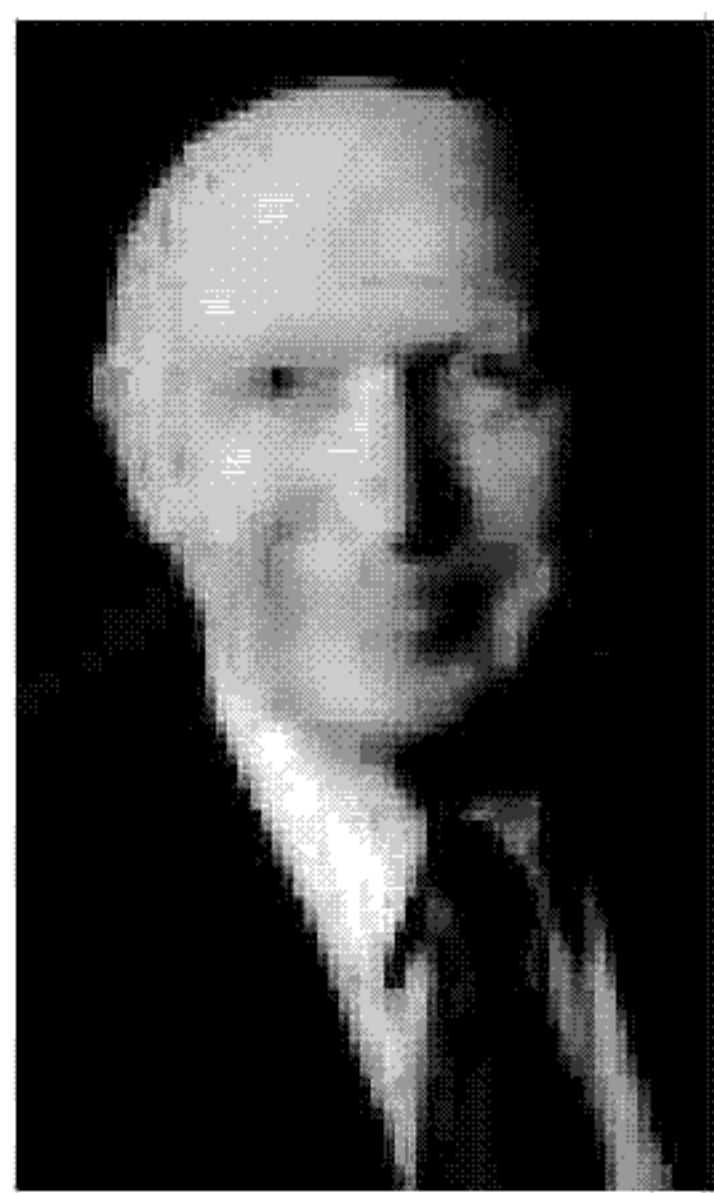
מבוא לאהבה

אחרי ההצלחות המסחררות של ימי העיון בתנ"ך ו'בניין שלם', בעוד שלושה שבועות יצטרף שחקן מפתיע לז'אנר כנסי הקיץ של הציונות הדתית ♥ פרסום ראשון: כנס שיעסוק כל כולו בסוגיה המופשטת והמבוקשת מכולן: אהבת ה', במובן הכי ישיר של המושג ♥ קהל היעד הפעם הוא ממש לא חסידים משולהבים, אלא דווקא בעלי-בתים רציונליים מלב-לבו של המיינסטרים הדתי-לאומי ♥ עכשיו נותר רק להמתין ולראות כיצד יטפלו באהבה הגדולה הזאת מעל אותה במה הרב ליכטנשטיין מהר עציון לצד הרב שפירא מרמת-גן, אשת המודעות העצמית עליזה בן-דוד לצד איש העסקים בן-גון - ועוד רבים ♥ בכל לבבך, בכל נפשך ובכל מאודך

ארנון סגל

לא מעט אומץ דרוש על מנת לקיים כנס בנושא כזה. הרב יהושע שפירא, ראש ישיבת רמת-גן, מזדעזע כשאני שואל אותו, בחוצפה מסוימת, אם הוא לא חושש שהחבר'ה יירדמו באמצע הדיון כתוצאה מאווריריות-היתר של הנושא הנדון. "זו השאלה שהכי מעניינת אותי בחיים", הוא משיב. "אני מדבר על כך עם ציבורים אינספור, מגני ילדים ועד בני שבעים ויותר, ואת כולם זה מעניין, אפילו מרתק, אם רק יודעים לדון בזה בצורה עמוקה. אתה צודק שזו שאלה שקצת הוזנחה", הוא מתרצה. "הרמח"ל מבכה את העובדה שהעניין הזה נעזב ונותר רק אצל אלו המשעממים שלא יודעים לדון בזה לעומק. גסי השכל' הוא מכנה אותם".

בי"א בתמוז יתקיים יום עיון, ראשון כמדומה, בנושא אהבת ה', תחת הכותרת 'בכל לבבך'. מפתיע, אבל לא רק רבנים ישתתפו בו, אלא גם אנשים כמו אורי בן-גון למשל, מי שהיה מנכ"ל מפעלי ים המלח ומנכ"ל חברת החשמל. גם למי שאינם רבנים, מתברר, יש מה לומר בנושא הרוחני הזה.

הרב ליכטנשטיין: "אולי מתפלאים מה יש לי לעשות בישיבת רמת-גן, אבל אין מה להתפלל. אהבת ה' היא לבה של היהדות. יש אמנם מי שחושבים שרק אצלם נמצאת האהבה, וזה לא נכון

עיין ערך: אהבה

הרב אמנון יצחק אמר פעם שלדבר על אהבת ה' זו כמו לנסות לחבק תחנת כוח. שזה לא שייך.

"אם כך אני מציע לעקור מהרמב"ם ומשאר הפוסקים את המצווה הזאת", דוחה זאת הרב שפירא. "הרי אין מחלוקת שאהבת ה' היא מצווה מהתורה. אין מצווה מהתורה שיהודי מחויב לחזור ולשנן כמו מצוות אהבת ה'. התורה מחייבת בעניין זה: 'ושיננתם לבבך ודיברת במ - לאהבה את ה' א-לוהיך'. גם הרמח"ל פותח את מסילת ישרים בתמיהה איך ייתכן שאנו עוסקים בכל המצוות, ואילו את העיקר מזניחים".

הרב יהושע: מהניסיון שלי קיים כיום צימאון שאין בדוגמתו לכך. לא מזמן קיימנו שבת חסידות. היו שם תלמידי חכמים שכבר הספיקו ללמוד תורה, והרגישו שמבועי אהבת ה' נפתחים אצלם

איך עושים את זה, על קצה המזלג? "העיקר שבעיקרים בעיניי הוא בהפנמה שאהבה היא דבר שהלב מלא ממנו, שמח בו ורוצה בו. איך מגיעים לאהבה? מצאנו ברבותינו דרכים רבות ושוונות. הדרך שאני אוהב במיוחד היא זו של בעל התניא שדיבר על הקדמת אזכור אהבת ה' אלינו לקריאת שמע: 'הבוחר בעמו ישראל באהבה' ו'אוהב עמו ישראל'. טבע האהבה הוא 'כמים הפנים לפנים'. אהבה מולידה אהבה, ועיקר מה שמעורר את האדם לאהבת ה', הוא העמקה באהבת ה' כלפינו. הרמב"ם כתב

18.19x32.5	32	4	עמוד	קטן	08.06.2012	32516912-9
אמנון יצחק רב - 21113						

גם המתנגדים יגיעו

כאמור, גם הרב אהרן ליכטנשטיין, ראש ישיבת הר עציון, יטריח עצמו עד רמת-גן כדי להשתתף בכינוס. שאלתי אותו אם אין משהו יוצא דופן בעובדה שרב שמזוהה כל כך עם 'חילוקים' בריסקאיים והווייה ליטאית, עתיד להשתתף בכנס עם דימוי חסידי, רוחני וגם רגשי משהו. הרב כמעט נעלב: "ראשית, אני מכחיש טוטלית את ההנחה בשאלתך, שכביכול יש איזו הפרדה טוטלית בין ההלכה לבין נושאים יהודיים אחרים במחשבה ובאגדה. שנית, גם אם מקבלים את ההפרדה הזאת, בין מה שנחשב 'הלכה' לבין מה שלא – האם יכול אדם לבוא ולומר שבשר וחלב נכנסים לתחום ההלכה ואילו אהבת ה' איננה הלכה? זה לא יעלה על הדעת. זה עיוות וסילוף מוחלט של השקפת עולמי האישית ושל השקפתו של כל יהודי ואפילו גוי. אהבת ה' היא לבה של היהדות. יש אמנם מי שחושבים שרק אצלם נמצאת האהבה, וזה לא נכון.

"אולי מתפלאים מה יש לי לעשות בישיבת רמת-גן, אבל אין מה להתפלא. נשיא הישיבה הוא הרב יעקב אריאל שאותו אני מכבד ומשתף אתו פעולה גם בתחומים אחרים. הוא אדם בעל שיעור קומה, והלוואי שכולנו היינו כמותו. הרב יהושע שפירא הוא אדם שכולו אמת. לא אומר שאין בינינו חילוקי דעות, אבל בוודאי שבנושא אהבת ה' אין בינינו הבדלים".

ואיך מנחילים את אהבת ה'?

"הלוואי שידעתי. אני משתדל לעשות זאת בין השאר בשיחות אישיות ובשיחות בתוך הישיבה. זה אמנם לא נושא שמדברים עליו כל בוקר, אבל צריך להשתדל שתלמידים שיושבים לפנינו יבינו וירגישו שיש לנו דבקות בה'. אעשה כמיטב יכולתי לשם כך".

שאהבת ה' נרכשת באמצעות העיסוק בדברי תורה וגם באמצעות היכרות עם עולם הטבע העשיר. בעל התניא הוסיף לכך גם את ההעמקה בבחירת ישראל ודאגת הבורא להם".

אבל איך אפשר להכריח לאהוב?

"בעל השפת אמת' אכן שואל איך התורה מצווה על אהבה, ומגיע בשל כך למסקנה שזה באמת לא ציווי רגיל, שזה גופא מוכיח שכבר יש לנו בלב אהבה כלפי הקדוש ברוך הוא, וכל שמצווה עלינו הוא לחשוף זאת".

יש הרבה אנשים שלא אוהבים את הביטוי "ה' הוא המלך", שנעשה פופולרי מאוד בזמן ההתנתקות. נוח להם עם ה'ברוך ה' הישן והטוב. האם לדעת הרב הרתיעה מכך נובעת מהתנצלות ומחוסר מוכנות ללכת עד הסוף בעבודת ה'?

"אינני חושב שנכון להתייחס לביטוי כזה או אחר. לא נכון לדון בשאלות פילוסופיות או ביקורתיות כאלו. בשורה התחתונה, עבודת ה' היא דבר שהצימאון אליו גדל ברוך ה'. מה שמיוחד במפגש הזה, בין השאר, הוא שגם דמות כדוגמת הרב ליכטנשטיין, שבדרך כלל רגילים לשמוע אותו עוסק בעניינים הלמדניים, יבוא וידבר על 'שפכי כמים לבך' – איך שופכים את הנפש בתפילה".

ובכל זאת, קיימת רתיעה. בבני עקיבא, למשל, מאוד לא מקובל לדבר על עבודת ה'.

"אני דווקא מתרשם אחרת לגמרי. זכיתי לאחרונה להשתתף בטיש בבני עקיבא עם שבט 'דרור', כנס שנעשה ביזמת התנועה וזכה לכותרת החד-משמעית 'לעשות רצונך א-לוהי חפצתי'. אני יודע בוודאות שבבני עקיבא יש צימאון גדול לעניין הזה. אני נפגש עם רכזים, מדריכים וקומונרים, וזה הרושם שאני מקבל".

הרב באמת מזהה שיש בציבור ביקוש לעיסוק באהבת ה'? זה מגיע גם מחלקים חדשים בציבור, או רק מאלו שהיו

מגיעים ממילא לכנסים מעין זה?

"מהניסיון שלי קיים כיום צימאון שאין כדוגמתו לכך. לא מזמן קיימנו שבת חסידות במדרשת הגולן. הייתה שם הצפה מבחינת מספר המשתתפים. המדרשה מעולם לא הייתה מלאה כל כך. נאלצו אפילו לשכור 40 חדרים במכללה שממול, וזה עדיין לא סיפק את כל הביקוש. משפחות התארחו בצימרים גם ביישובים מרוחקים, וכל זאת על מנת לטעום טעם של עבודת ה'. היו שם תלמידי חכמים שכבר הספיקו ללמוד תורה, והרגישו שמבועי אהבת ה' נפתחים אצלם. ולא רק אהבה – שמחה, דבקות. ממש תשוקה עצומה לדבר הזה".

מה מבדיל בין הכנס הזה לכנסים תורניים אחרים, של 'בניין שלם' למשל? הרי התכנים פחות או יותר אותם תכנים, המרצים אותם מרצים, וגם הפרוספקט נראה די דומה.

"הלוואי שנזכה לעשות מעט ממה שעושים ב'בניין שלם', מפעל אדיר של לימוד תורה ברבים שאין כדוגמתו. אני לגמרי לא רואה צורך להיבדל מהם, ושותף גם במה שקורה שם. ובכל זאת, ההבדל פשוט. בבניין שלם עוסקים בבית היהודי, בזוגיות ובהורות. לכל יום עיון יש תחום שהוא עוסק בו, וכולם אוהבים וכולם ברורים. דווקא בשל כך, כשהתבקשתי להשתתף בימי עיון שכאלה, חשתי תחושת חוסר ומועקה על כך שלנושא אחד ועיקרי אין דורש. ממילא ביקשנו כעת ליצור יום עיון שתכליתו וכותרתו עוסקות ישירות בעניין הזה, באהבת הבורא. גם הנושא הזה צריך לקבל את המקום הראוי לו בתוך הפסיפס של כל אותם ימי עיון נפלאים אחרים, שבהם מתקיים לימוד תורה ברבים".

מותר לשאול אם הרב אוהב את ה'?

(צוחק): "זכיתי לגדול בבית ובסביבה שבה העניין הזה היה ממש סם חיים, לפי ערכנו ודרגתנו כמובן. זכיתי לראות בעיניי שלי כיסופים עמוקים לה' יתברך, וברוך ה' שמשוהו מזה נגע גם בלבבי. אין ספק שאהבת ה' היא מחלה מידבקת. זה גם טעם המצווה להידבק בתלמידי חכמים – שקדושתם ועבודת ה' שלהם תדבק גם בנו".